

Til lovforslag nr. L 183. Vedtaget af Folketinget ved 3. behandling den 28. april 1992*)

Forslag

til

Lov om domstolsbehandling af gejstlige læresager

Kapitel 1

Lovens område

§ 1. Loven finder anvendelse på sager, der indbringes for præsteretten eller bisperetten med påstand om, at en tjenestemandsansat præst, provst eller biskop i forkyndelsen eller på anden lignende måde har tilsidesat den danske folkekirkes bekendelsesgrundlag (læresager).

§ 2. Retsplejelovens regler om behandlingen af straffesager finder anvendelse ved behandlingen af læresager med de ændringer, der følger af denne lov.

Kapitel 2

Særlige bestemmelser vedrørende præster og provster

§ 3. Kirkeministeren kan efter forudgående forhandling med biskoppen beslutte, at en læresag skal rejses.

Stk. 2. Hvis biskoppen forlanger det, skal kirkeministeren rejse læresag.

Stk. 3. Forinden sag rejses, jf. stk. 1 og 2, skal der gives Akademikernes Centralorganisation lejlighed til at udtale sig.

Stk. 4. Kirkeministeren kan bestemme, at tjenesteforseelser, der ikke er omfattet af § 1, skal medinddrages under sagen.

§ 4. Kirkeministeren udfærdiger klageskrift og beskikker en repræsentant for det offentlige.

§ 5. Læresag, der rejses mod en præst eller provst, indbringes i 1. instans for byretten, der tiltrædes af to teologisk sagkyndige. Retten benævnes præsteretten. Dommeren er præsterettens formand.

§ 6. Beskikkelse af teologisk sagkyndige, som skal være medlemmer af folkekirken, sker på grundlag af en grundliste udarbejdet af Kirkeministeriet med tilslutning af Akademikernes Centralorganisation. Grundlisten skal udarbejdes for et tidsrum af fire år regnet fra en 1. januar og omfatte mindst tyve teologisk sagkyndige.

Stk. 2. Landsrettens præsident danner ved lodtrækning blandt de personer, der er opført på grundlisten, en liste over teologisk sagkyndige i landsretskredsen.

Stk. 3. Til behandling af en sag ved præsteretten udtages de to teologisk sagkyndige, der står øverst på listen over teologisk sagkyndige i landsretskredsen, og som ikke tidligere i det tidsrum, grundlisten gælder, har virket som teologisk sagkyndige.

Stk. 4. I øvrigt finder retsplejelovens regler om udtagelse af domsmænd tilsvarende anvendelse.

§ 7. Forfølgning sker ved præsteretten på det sted, præsten eller provsten gør tjeneste.

Stk. 2. Såfremt en præsts eller provsts ansættelsesområde dækker flere retskredse, sker forfølgning ved præsteretten på det sted, hvor den pågældende har bopæl.

§ 8. En præst eller provst, der indklages for præsteretten, har de rettigheder og pligter, som

efter reglerne i kapitel 80 i retsplejeloven tilkommer tiltalte under en straffesag.

Stk. 2. Retten beskikker efter begæring, eller såfremt det findes hensigtsmæssigt, en bisidder for den indklagede, medmindre den pågældende har valgt en sådan.

§ 9. Domme afsagt af præsteretten kan af kirkeministeren eller af præsten eller provsten inden fire uger ankes til landsretten.

Stk. 2. Ved behandlingen af ankesagen tiltrædes landsretten af tre teologisk sagkyndige, der udtages efter reglerne i § 6. Reglerne i § 4 og § 8 finder tilsvarende anvendelse.

§ 10. Landsrettens dom i en ankesag kan alene ankes efter de i retsplejeloven gældende regler. Fristen for indgivelse af ansøgning om anketilladelse er dog fire uger.

Kapitel 3

Særlige bestemmelser vedrørende biskopper

§ 11. Læresag, der rejses mod en biskop, indbringes i 1. instans for den landsret, hvorunder stiftet hører. Landsretten, der tiltrædes af de to efter embedsalder ældste biskopper som teologisk sagkyndige, benævnes bisperetten.

§ 12. Kirkeministeren afgør, om en læresag skal rejses.

Stk. 2. Forinden sag rejses, jf. stk. 1, skal der gives Akademikernes Centralorganisation lejlighed til at udtale sig.

§ 13. Reglerne i § 4 og § 8 finder tilsvarende anvendelse.

§ 14. En biskop kan ikke findes skyldig i tilsidesættelse af folkekirkeens bekendelsesgrundlag mod begge de teologisk sagkyndiges stemmer.

§ 15. Domme afsagt af bisperetten kan af kirkeministeren eller biskoppen inden fire uger ankes til Højesteret.

Kapitel 4

Disciplinære straffe

§ 16. For tilsidesættelse af folkekirkeens bekendelsesgrundlag og for andre tjenesteforselser, jf. § 3, stk. 4, kan idømmes advarsel, irettesættelse, bøde indtil ½ måneds løn eller afsked.

Kapitel 5

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser m.v.

§ 17. Loven træder i kraft den 1. juli 1992.

Stk. 2. Samtidig ophæves:

- 1) Danske Lov 1-2-13, 1-2-15 og 1-6-8,
- 2) Forordning af 5. December 1806 angaaende, hvorledes med Skifter og Auctioner efter Personer af geistlig Stand, samt geistlige Sagers Paadømmelse i første Instants, bør forholdes, og
- 3) § 21, stk. 2, i lov om rettens pleje, jf. lovbekendtgørelse nr. 748 af 1. december 1989, som senest ændret ved § 2 i lov nr. 6 af 3. januar 1992.

Stk. 3. Den i § 6, stk. 1, nævnte grundliste udarbejdes første gang for et tidsrum af fire år og seks måneder.

§ 18. I lov om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken, jf. lovbekendtgørelse nr. 572 af 5. august 1991, affattes § 44 således:

»§ 44. Bestemmelserne i § 20, stk. 2 og 3, §§ 21-24, § 28, § 31, § 53, stk. 1, nr. 2, og stk. 4, § 54 og § 54 a, stk. 2, finder ikke anvendelse på sager, der behandles efter lov om domstolsbehandling af gejstlige læresager.«

§ 19. Sager, der ved lovens ikrafttræden er rejst til behandling ved provsteret, berøres ikke af reglerne i denne lov.

§ 20. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland. Loven kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft på Færøerne med de afvigelser, som de særlige færøske forhold tilsiger.